

Program för räddningstjänst och sanering vid utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning

Bilaga Lägesbild

Utgiven av: Länsstyrelsen i Gotlands län

Programmets diarienummer: 1946-2022

Kontaktperson: Anders Jonsson, Kris- och beredskapshandläggare, Enheten för samhällsskydd och beredskap

Giltig: 2022-07-01

Hela programmet finns att hämta i PDF-format på Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/gotland

Lägesbild

Räddningsinsatsens lägesbild

För att kunna fatta korrekta beslut gällande skyddsåtgärder och sanering är det viktigt att det finns en bra lägesbild att utgå från som bland annat innehåller underlag från mätpatruller med kartläggning av nedfallets omfattning och nukleidsammansättning.

De frågeställningar som behöver besvaras för att få en bra lägesbild och underlag för prioriteringen av åtgärder är bland annat:

- Vad har blivit kontaminerat, hur stora områden, till vilken strålningsnivå och av vilka radionukleider?
- När förväntas nedfall av radioaktivt nedfall ske/För hur länge sedan skedde nednedfallet? Kommer det mer?
- Vilka väderförhållanden råder, vilka årstidsberoende aspekter finns att ta hänsyn till?
- Vilka skyddsåtgärder kan vara lämpliga utifrån prognos?
- Vilken samverkan ska inledas?
- Finns önskad utrustning att tillgå?
- Vilken personal behövs för att genomföra åtgärden?
- Vad blir kostnaderna för skyddsåtgärden/saneringen (personal, utbildning, utrustning)?
- Vilken nytta gör skyddsåtgärden/saneringen? Vad sker om åtgärden inte genomförs?
- Är saneringsåtgärden laglig?
- Vilka risker och vilken miljöpåverkan medför åtgärden?
- Hur ställer sig boende, de som arbetar i området, lantbrukare, konsumenter med flera till åtgärden?
- Uppstår ett radioaktivt avfall? Hur ska det hanteras?

Länsstyrelsen har medarbetare med god kännedom inom många sakområden bland annat livsmedelsproduktion och lantbruk, som kan medverka till att ta fram underlag för prioritering beroende på årstid och odlingsäsang.

Utifrån lägesbilden kan räddningsledarens organisation avgöra om skyddsåtgärder eller saneringsåtgärder behövs, vilka metoder som är möjliga att använda, samt om en åtgärd är motiverad med hänsyn till förväntad effekt, kostnad och eventuella problem

den kan medföra för enskilda och samhället. Samma gäller för markägare och innehavare av aktuella anläggningar samt deras försäkringsgivare inför större skydds- och saneringsinsatser, så att eventuell ersättningsrätt inte ifrågasätts i ett senare skede.